

ALTA TENSIÓ

DEBAT, INFORMACIÓ I REFLEXIÓ JUVENIL

NÚMERO 2 ★ SETEMBRE 1993 ★ 250 PTA / 12 FF

Els Kistch al «Tirant de Rock» del 1992 a Ciutat de Mallorca
Fotografia: El Temps

El ritme de la nació

1963-1993: Trenta anys de rock català

Rock amb denomi(nació) d'origen

Al llarg de les darreres dècades músics de tot el món, de cultura no anglosaxona, han maldat per adaptar un ritme ja universal, com és el rock, amb les arrels pròpies de la seva cultura. Les eines utilitzades han estat diverses: la llengua, les lletres, els instruments, les cançons, la sonoritat.

Els músics catalans no han estat aliens a aquest procés, que a casa nostra començà ara ja fa trenta anys.

1963-1968

Els inicis

Amb l'edició del disc "Amic Elvis", l'any 1963, Francesc Heredero iniciava, potser sense saber-ho, la història del rock català, entès com el rock fet en llengua catalana. Heredero, que rebia diàriament centenars de cartes de fans, era un cantant, en el més pur estil Elvis Presley, que ja havia editat altres discos en castellà, també musicalment deutors del "rei del rock". Durant aquesta primera època molts grups, més que no pas crear repertori propi, feien versions d'èxits anglosaxons, com ara Els Dracs amb "La casa del sol naixent", The Bonds amb el "Satisfacció" dels Rolling Stones o Els Drums amb "El submarí groc" dels Beatles.

La creació d'arrel autòctona es limità, en aquella època, primer a Els 4 Gats, amb Quico Pi de la Serra i els germans Jordi i Albert Batiste, i després al Grup de Folk, un col·lectiu que, amb només dos anys d'existència (1967-68), marcà un punt d'inflexió en el desenvolupament del rock català.

El Grup de Folk, que agrupà més de dues dotzenes de cantants i músics (Pau Riba, Maria del Mar Bonet, Ovidi Montllor, Jaume Sisa, Jaume Arnella, Els Tres Tambors amb els germans Batiste) ben aviat es trencà. Un sector, més clàssic, volia aprofundir en el folklore autòcton fet amb instruments tradicionals. L'altre sector, seguint l'evolució del folk americà, s'electricaria donant lloc a la Música Progressiva.

Máquina!, el grup de culte de la Música Progressiva.

1969-1972

La Música Progressiva

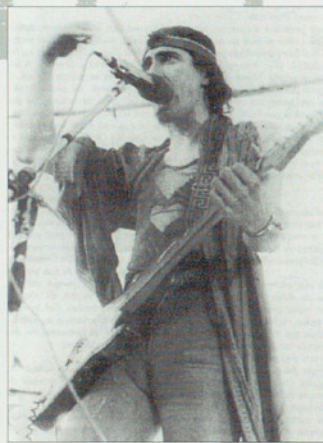
La majoria de grups d'aquesta època canten en anglès, com a desmarcament del rock que es feia a Espanya i com a venjança cap al moviment de la Nova Cançó que mai va ajudar al rock.

Máquina! fou el grup insígnia de la Música Progressiva, un estil que, malgrat provenir del folk, estava de fet connectat amb el rock underground anglosaxó. Máquina! va ser de fet qui va introduir l'underground a l'Estat espanyol, trencant radicalment amb tot el rock fet fins aleshores i convertint-se de la nit al dia pràcticament en un grup de culte. La Música Progressiva, en la qual també destacaren Vértice i Agua de Regaliz, més tard Pan&Regaliz, va aparèixer tan ràpidament com va desaparèixer. Foren uns anys fulgurants, intensos i irrepetibles.

Música Dispersa, amb Jaume Sisa, tot i que emmarcat dins l'underground, és el primer intent de trobar una sonoritat autòctona que trenqués amb l'excessiu mimetisme cap a la música anglosaxona.

Capítol apart mereix Pau Riba, que a banda de convertir-se en símbol de tota una època, el hippisme,

marcà la primera gran fita del rock català. Gràcies a unes excel·lents lletres, una concepció del rock com a espectacle, inèdita fins el moment, i una música absolutament personal i no mediatitzada per clíxés foranis recollida a "Dioptria 1", recolzat pel grup Om, i "Dioptria 2", ja tot sol. En la línia de Pau Riba, però amb una concepció més teatral de l'espectacle a donar dalt l'escenari, trobem Oriol Tramvia, provinent també del Grup de Folk.

Pau Riba en el seu apogeu artístic.

1973-1977

El Rock Laietà

El 1973 s'inaugura al carrer de l'Argenteria de Barcelona, el Zelleste, un petit club que marcarà època, i donarà nom, per la seva proximitat a la Via Laietana, a tot un moviment musical, el Rock Laietà, constituït pels grups que actuen en aquest local.

Els músics que protagonitzen aquests anys són pràcticament els mateixos de la Música Progressiva,

però ara la gran majoria de peces que componen són instrumentals i quan canten ho fan en català. En aquest moviment cal emmarcar Toti Soler, la Batiste amb Jordi Batiste, Música Urbana (els músics que acompanyen Joan Manuel Serrat), Secta Sònica, Jordi Sabatés, Iceberg amb Max Sunyer o la Orquestra Mirasol, més tard Orquestra Mirasol-Colores, autèntica capdavantera en un primer moment del moviment del Rock Laietà. Tots ells amb major o menor intensitat intenten fusionar diferents estils musicals (salsa, jazz, música mediterrània, flamenc).

El Rock Laietà, però, es donà a conèixer massivament a partir del 1975 amb la primera edició del "Canet Rock - 12 hores de Música i Fol·lia", un festival de rock paral·lel a les "Sis hores de Cançó" que ja se celebraven a Canet amb un marcat caràcter polític. El primer "Canet Rock" acollí 40.000 persones i va servir per llençar cap a l'èxit un jove grup anomenat aleshores Companyia Elèctrica Dharma, els quals actuaren amb el grup de teatre Els Comediants, en un espectacle de música, gegants i focs artificials.

La Companyia Elèctrica Dharma és, després de Pau Riba, la segona gran fita del rock català. Allò que altres grups havien estat buscant infructuosament, la fusió del folklore autòcton amb el ritme del rock anglosaxó, arriba amb ells. Mai abans ni després hi ha hagut una música que hagi pogut ser qualificada amb més raó com a rock català que la que va fer la Companyia Elèctrica Dharma en la seva primera època. Els seus primers tres discos "Diumenge", "L'Oucomballa" i "Tramuntana" són la presentació d'un nou univers musical, que algú batejà com "sardana-rock".

1978-1987

La travessa del desert

Quan semblava, amb la irrupció de la Companyia Elèctrica Dharma en el panorama musical del rock català, que començaria una autèntica edat d'or, de sobte es va fer el silenci.

Amb la transició política del franquisme a la democràcia el rock català va entrar en la crisi més profunda de la seva història.

La Companyia Elèctrica Dharma va ser el pont de connexió entre dues generacions del rock català.

De la selva de músics que durant quinze anys havien anat escrivint les pàgines del llibre pautat del rock català es passa, pràcticament de la nit al dia, al desert més absolut, amb un únic oasi, la pròpia Companyia Elèctrica Dharma, que continua uns anys en la línia de rock amb arrels sardanístiques, que culmina amb el disc gravat, el 1982, amb la Còbala Mediterrània al Palau de la Música de Barcelona. El 1983, reapareixen com Elèctrica Dharma amb "Cataluna" iniciant una etapa on recuperen velles cançons tradicionals catalanes i fan evident el seu compromís polític nacional. Compromís encara més patent a "Força Dharma!" i "No volem ser". El 1986 Esteve Fortuny, el compositor i guitarra de l'Elèctrica Dharma moria, d'un vessament cerebral, en plena actuació. Durant dos anys es retiren per meditar el seu futur.

Però, per aleshores, ja havien començat a sorgir els primers cantants i grups de la darrera i més productiva fornada del rock català. N'Gai N'Gai, Via Quarta, Detectores, Remigi Palmero, TR, Gerard Jacquet i Ample Temple, Desperdicis Clínic, Grec, Pantaix, La Madam, però sobretot Duble Buble, tornen a popularitzar, i aquesta vegada amb una total diversitat d'estils musicals, el rock cantat en llengua catalana. L'Onze de setembre del 1986 se celebra a la Plaça dels Països Catalans de Barcelona el concert "Temps de Roc" organitzat pel setmanari d'actualitat "El Temps", que representa l'inici del relleu públic del rock català, després de la llarga travessa del desert. Relleu que esdevé un fet consumat amb l'èxit de la cançó "Clava't" de Duble Buble. Inclús Loquillo y Troglodites i Peor Impossible, músics d'expressió habitual en llengua castellana, graven durant aquests anys algun tema en català.

1988-1993

El nou rock català

Però la veritable explosió del nou rock català es produeix a finals de la dècada dels vuitanta. De gairebé totes les comarques de la Catalunya central comencen a donar-se a conèixer grups que portaven molts anys treballant de manera quasi anònima, quan no clandestina. Grups que segueixen estils musicals molt diferents i que no comparteixen cap altra característica que no sigui cantar amb llengua catalana i tenir un suport incondicional per part d'un públic que s'identifica plenament amb ells. El fenomen del nou rock català es va retroalimentant en un procés imparable de difusió, que arriba fins avui dia, i que permet sortir a la llum pública a grups com Sopa de Cabra, Sau, Els Pets, Sangtraït,

Lax'n'Busto, U-Tòpics, 972, Tancat per Defunció, Gra Fort, D'Estranquis, 080, Pàrquing, Mite'ls, Kitsch, Matamala, Brams, La Gran Aventura o Umpah-pah. Un procés que, a més, s'estén ràpidament a les Illes Balears (Ocults, La Fosca, Tots Sants, Ja T'ho Diré, Fora des Sembrat), el País Valencià (4000 som prou, Kartutx) i la Catalunya del Nord (Blues de Pícolat).

El 1989 Sopa de Cabra enregistra el seu primer disc on s'hi pot trobar "L'Empordà", l'emblemàtica cançó que es converteix ràpidament en l'himne del públic del nou rock català. Pel Nadal, la primera edició d'un disc recull de rock català "El Tec i la Teca" és un èxit de vendes. Al llarg del 1990 es destaquen de la resta quatre grups que en treure discos són èxits massius de vendes com "La Roda" dels Sopa de Cabra, "Quina Nit" dels Sau, "Terra de vents" dels Sangtraït i "Els Pets" del grup homònim. Això fa que aquell estiu es dispari la quantitat d'actuacions contractades per les festes majors per la majoria d'ajuntaments. Aquest procés que s'inicia a la Catalunya central va estenent-se cap a les Illes primer i el País Valencià després. El 1991, els Sangtraït arriben a "Los 40 principals", la llista d'èxits més coneguda de l'Estat espanyol. "El Tec i la Teca 2" ven gairebé 25.000 exemplars, i ja s'escolta rock català a totes les emissores comercials de Catalunya. Es fan els primers concerts a Madrid presentant la nova força del rock a Catalunya i s'entra en un espiral de cases discogràfiques, promotores, i inversions desconegudes fins aleshores.

El Juny del 1991 l'oficina Ressons organitza un macro-concert de rock català al Palau Sant Jordi de Barcelona, amb els quatre grups capdavaners del nou rock català, Sau, Sopa de Cabra, Els Pets i

Sangtraït, i que reuneix més de 22.000 persones. És l'èxtasi. En menys de tres anys, el nou rock català va aconseguir més reconeixement i èxit que el que havia tingut mai en els vint-i-cinc anys anteriors.

1992 significa l'extensió dels grans concerts al País Valencià i Mallorca, amb la iniciativa del setmanari El Temps, conjuntament amb Acció Cultural del País Valencià i l'Obra Cultural Balear, de celebrar els festivals "Tirant de Rock".

Sau, els líders en vendes del nou rock català.

Enguany cal esmentar, després de dos discos desconcertants, el retorn de l'Elèctrica Dharma a la seva sonoritat original amb el disc "Que no es perdi aquest so" en el qual recuperen melodies populars i tradicionals, en base al "Llibre vermell de Montserrat".

El nou rock català, representa el moment més dolç de la ja llarga història del nostre rock, només igualat en alguns aspectes per l'època del Rock Laietà (quantitat de grups, qualitat musical, suport popular), però caldrà posar, d'ara en endavant, més atenció per evitar que en el futur no torni a haver-hi mai més una nova travessa del desert.

Construir l'espai nacional de comunicació

Ones hertzianes per vertebrar la nació

CATACRAC

Malgrat deu anys de silenci mass-mediàtic, el rock català ha ressorgit amb força per ajudar a vertebrar, des del món de la cultura i l'espectacle, la nostra realitat nacional. Una realitat tossuda de manera directament proporcional als esforços d'Espanya i França per amagar-la. Una realitat que, en el llindar del segle XXI, necessita per desenvolupar-se en plenitud d'uns mitjans de comunicació al seu servei.

Allò que els espanyols havien tolerat durant el franquisme, una certa presència de les llengües i cultures de l'estat no espanyoles compartint un marc cultural comú, un cop assolida la democràcia de sobte va esdevenir una circumstància molesta.

Les millors actuacions del rock nacional i internacional a Sputnik Concert, de Televisió de Catalunya.

Així fou com durant més de deu anys, del 1978 al 1989 va semblar, si més no públicament, que la música catalana en general, i el rock en particular, no havia existit mai. La pràctica totalitat dels mitjans de comunicació, i en especial els audiovisuals, van iniciar, coincidint amb la transició política a l'Estat espanyol, una mena de boicot mai proclamat als interprets i grups de música d'expressió catalana.

Aquesta situació no va millorar ni solament amb la creació de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió (CCRTV) i la posada en marxa de les emissores de televisió TV3, i de ràdio Catalunya Ràdio i Ràdio Associació de Catalunya (RAC). Davant la trista realitat de disposar d'uns mitjans de comuni-

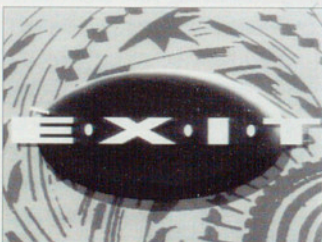
cació propis, però sense voluntat de construir un espai comunicacional, lingüístic i cultural, d'àmbit nacional, l'abril del 1985 neix el primer intent de crear una associació de defensa i promoció de la música catalana. El "Col·lectiu de Cançó catalana", fundat per l'ex-mànager Josep Porter i Moix, el cantautor Miquel Pujadó i el periodista Xevi Planas, fou l'inici d'un front comú per defensar els interessos dels cantants en llengua catalana. Però no fou fins el febrer del 1989 que els màxims implicats, els propis professionals músics s'agrupaven en una associació per defensar els seus interessos: l'Associació de Cantants i Interprets professionals en llengua Catalana (ACIC), que resumia en un manifest les seves reivindicacions concretades en un primer moment en la realització d'una campanya destinada a normalitzar la presència de la música autòctona catalana en totes les emissores depenents de la CCRTV, constatant l'absolut menyspreu amb què es tractava la música interpretada en català, incomplint a més amb la Llei de creació de la CCRTV on es parlava de la promoció de la llengua i cultura catalanes. Només cal saber que en l'argot de Catalunya Ràdio i la RAC els discos de música catalana se'ls anomenava "pedres".

Uns mesos més tard, veient que el silenci era la resposta a les seves demandes, els cantants catalans, agrupats a l'ACIC, es varen tancar a

Cliptoman, el programa de videoclips més eclèctic de Televisió de Catalunya.

les dependències de la Conselleria de Cultura de la Generalitat de Catalunya, per cridar l'atenció de l'opinió pública. La Generalitat finalment acceptà les mesures proposades per l'ACIC i encetà una campanya de promoció de la música interpretada en català a la RAC, Catalunya Ràdio, TV3 i al futur Canal 33, amb l'augment dels programes dedicats a la música catalana, en els seus més variats estils, i amb la implantació de la discriminació positiva per la música interpretada en llengua catalana, assegurant així una quota mínima d'emissió. En base a aquest acord es creà també l'oficina Ressons al capdavant de la qual es col·locà a l'ex-cantautor Ramon Muntaner, que començà una política d'ajuts a grups per l'edició de discos i creació de video-clips i organitzà un circuit estable d'actuacions al Teatre Regina de Barcelona. Totes aquestes mesures que aparentment havien d'afavorir als autors de cançó, majoritaris a l'ACIC, foren de fet la clau que obrí la porta a la popularitat dels grups de

Exit, una oportunitat perquè els grups novells es donin a conèixer des de Televisió de Catalunya

rock de comarques que feia temps que tocaven i que eren prou coneguts, tant als mitjans de comunicació locals (ràdios i premsa escrita) com en els bars de les pròpies poblacions, on tenien un coixí important de públic que feia córrer cintes de maquetes de les seves cançons.

Però, a banda de les emissores institucionals, la resta de mitjans de comunicació s'ho miraven amb recel, desconfiança i rebuig, ignorant, quan no desqualificant, el rock català del moment. Cal denunciar el paper de la premsa de Barcelona que, a diferència de la comarcal, es dedicà a estigmatitzar i ridiculitzar l'esforç d'aquests grups, mediatitzats per una estricta militància espanyola. Però amb el temps fins i tot les emissores comercials i la premsa escrita en llengua castellana, no han tingut més remei que rendir-se a l'evidència de la nova realitat musical del país, i emetre i parlar positivament del nou rock català.

Malgrat que alguns mitjans audiovisuals propis, com la ràdio i la televisió valenciana Ràdio 9 i Canal 9, encara siguin presoners d'uns continguts absolutament espanyols, emissores com Canal 33, TV3, RAC, Catalunya Ràdio, que es capten pràcticament a tota la nació, trobades com l'Altaveu a Sant Boi de Llobregat, el Mercat de Música Viva de Vic, el Tirant de Rock a València i Ciutat de Mallorca, estant ajudant a bastir, en major o menor mesura per primer cop en la nostra història un espai comunicacional català, si més no lingüístic i cultural.

Un espai que no hem d'oblidar sempre serà anormal fins que no s'imposi la normalitat monolingüística oficial, la normalitat del nostre Estat.

Entrevista a Lluís Gavalda

"El rock català ha estat un moviment absolutament espontani"

Els Pets, en conjunt, i el seu cantant Lluís Gavalda (Constantí, 1963), en particular, són el paradigma de músics nacionalment conscients dins el moviment del nou rock català.

Des d'un primer moment, Els Pets van apostar per fer rock català, en llengua i continguts, contribuint així a la normalitat d'aquest país des de la seva base social. I ho van fer no només sense suport, sinó amb un claríssim menysteniment per part de les institucions que ara aparentment tant defensen el fenomen.

★ A què creus que va ser deguda l'explosió del nou rock català de finals dels 80?

Principalment a què hi havia un públic potencial. Un públic que ja rebia l'ensenyament i havia crescut veient la televisió en català, i que estava esperant alguna música amb la qual poder-se identificar, fart una mica de fer-ho tot en català i a l'hora d'escoltar rock haver de canviar d'idioma. Per altra banda, el panorama dels conjunts que ho feien en castellà era el mateix des de feia vuit o nou anys, en canvi, els conjunts que varen protagonitzar l'explosió del rock català feien una música bastant més variada i des de comarques. Aquest fet va permetre als conjunts tenir un aprenentatge molt comprensiu, ja que el públic de comarques era bastant benèvol amb els seus grups i suportava que no hi hagués tanta tècnica als inicis.

★ El nou rock català té influències dels pioners com Els Tres Tambors, Pau Riba, Iceberg o la Dharma?

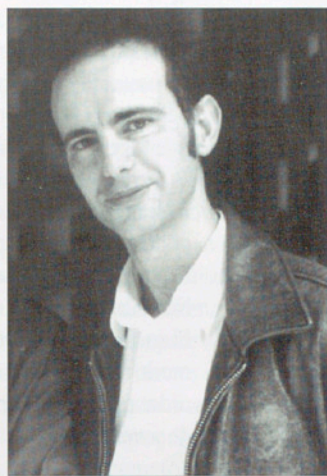
No massa. La immensa majoria dels nous grups no han escoltat gaire els pioners del rock català. Les influències d'aquests grups, Els Pets inclosos, són més dels grups de la movida madrileña, del rock que s'escoltava quan nosaltres erem joves (Kaka de Luxe, Los

Secretos, Nacha Pop, Paralisis Permanente). L'únic que ha variat és que hem fet el rock en català. Musicalment, però, les influències més grans han vingut de la música anglosaxona, que és la mare dels ous, i després del rock espanyol. Els pioners del rock català queden bastant enterrats, ja que quan van sortir, els membres dels conjunts de rock català d'ara erem molt petits. Quan ens assabentem per amics més grans que hi havia gent que ja ho feia en català fem arqueologia i comprem els discs. Però això només ho hem fet els pocs que a part de músics som fans o col·leccionistes.

Aquesta tasca en el cas dels Pets, la vàrem fer en Joan Reig, el bateria, i jo quan teníem setze anys i vàrem comprar-nos el "Dioptria" d'en Pau Riba, el "Qualsevol nit pot sortir el sol" d'en Sisa. I descobrim la "Cançó del noi dels cabells llargs" dels Tres Tambors, de la que fem una versió a la primera maqueta. Però aquesta deu ser l'única versió que s'ha fet d'un grup pioner.

★ Quins elements comparteixen els grups del nou rock català?

Que tots canten en català, però els estils musicals, i això ha estat part del seu encant, són molt diversos. Així una persona que li

ENDERROCK

agrada el heavy, el pop, el punk, la música sinistra o el reagge, ha pogut escoltar un o altre conjunt de rock en català. L'englobament que s'ha fet del rock català ha estat perquè tots els grups han sortit, més o menys, al mateix temps i perquè com a gran novetat cantaven en català. Això que en un país normalitzat no hauria de ser cap novetat, en un país com aquest, tan subnormalitzat, ha servit d'element aglutinador d'aquest moviment. I aquesta diversitat no hauria d'estranyar. A la movida madrileña s'hi feia punk, pop o tecno i tot era movida madrileña. O sigui quan surt un moviment tot sembla formar part del mateix, però amb el temps tot hom sap diferenciar molt bé entre Sau i Els Pets, o entre Sangtraït i Lax'n'Busto.

★ El rock ha d'apostar pel compromís o només ha de ser un instrument lúdic d'autoidentificació per a la gent jove?

El rock, com qualsevol altra manifestació cultural, ha de ser lliure per reivindicar o no. És tan horrible dir que el rock no ha de parlar de política, com dir que només ha de parlar d'això. El rock ha de parlar de tot. Tota persona té moments que l'únic que fa és passar-s'ho bé i d'altres en que

"es menja el coco", i això s'ha de poder reflectir en les lletres. Hi ha, però, una espècie de regla no escrita, contra la que sempre hem lluitat, que diu que el rock ha de ser intrascendent. Només cal llegir lletres del Bob Dylan, del Bob Marley, dels Clash o dels Jam, per adonar-se que tens un mitjà molt potent per arribar a la gent, que pots utilitzar per dir que t'agrada una noia o que vols beure't deu cerveses o per dir que hi ha coses que no t'agraden, i voldries que anessin més bé.

★ Quin tipus de fenomen social representa el nou rock català?

És un fenomen diferent perquè no ha nascut a la capital, la qual cosa li ha donat un pes específic molt gran. S'ha demostrat que des de comarques és pot crear un moviment diferent i això molesta i sorprèn a més d'un. És senzillament un reflex d'uns temps nous, d'un principi de normalitat lingüística, que ha fet molt més per normalitzar la llengua que quinze campanyes institucionals. El rock català ha estat un moviment absolutament espontani, no una maquinació de les institucions. Qui ho vegi així o no té consciència de la realitat social del país, o li senta molt malament que un mitjà de comunicació com el rock es pugui fer en català. Durant molt temps a molta gent li ha anat molt bé, per motius polítics, poder dir que en català no es podia arribar enlloc. Imaginem-nos que el què ha passat amb el rock, passés amb la premsa o amb la televisió, que a la gent només li agradés el que es fa en català. Això faria que molt botifler es quedés sense feina. I en aquest país encara hi ha molt de botifler.

ALTA TENS

6

NÚMERO 2 ★ SETEMBRE 1993

DEBAT, INFORMACIÓ I REFLEXIÓ JUVENIL

Editorial

El ritme de Moisès

Sobre l'actual rock català com a fenomen social a la nostra nació, se n'ha parlat sovint, i fins i tot massa, com a eina passiva en la normalització social de la llengua catalana, de la importància que la gent jove escoltés música en català. El fet és però, que la influència a nivell de país del rock que irromp a finals dels 80 va més enllà, i podria comparar-se plenament en el futur amb l'impuls cívic, lingüístic i nacional que suposà la Nova Cançó als anys 60 i 70.

El rock català esdevé ja, a hores d'ara, un element d'identificació amb el país de primer ordre que està generant en centenars de milers de joves, no només la percepció que compartim un món musical propi, sinó, i és el més important, un signe d'afirmació col·lectiva. La música esdevé manifestació externa d'un país que paga la pena.

Així doncs, la promoció i potenciació d'aquests signes hauria de ser política prioritària al nostre país, però el govern de Jordi Pujol, el Moisès del poble català, i la resta de les nostres institucions ja des de la mateixa transició política veïen amb prevenció o desinterès el tema. El rock català de finals dels anys 70 (Pau Riba, Companyia Elèctrica Dharma,...) i fins i tot la Nova Cançó foren oblidats un cop assolits els actuals governs autonòmics.

Només un d'ells, la Generalitat de Catalunya central, adonant-se de la dimensió social que prenia, decidí ara fa dos anys començar a donar suport propagandístic al moviment generat al voltant del nou rock català, centrat sobretot en treure un profit polític de cara a l'electorat juvenil.

A nivell institucional ens trobem que, la permanent i castradora desídia no ha posat en marxa mesures infraestructurals vitals per al món de la música, davant del fet que la indústria discogràfica està concentrada a la capital del regne d'Espanya. Anem cap a la fi de segle sense cap estudi de gravació a tot Catalunya que disposi de tècniques digitals de tractament de so, ni cap discogràfica amb prou capacitat per practicar estratègies de màrqueting i distribució de gran abast, ni solament dins del nostre territori nacional.

Aquest "*laissez faire, laissez passer*" dels governs catalans, fa que calgui donar ja la veu d'alerta, davant el perill que el rock català quedi estancat, davant les actuals mancances de la indústria musical, i del suport directe i indirecte

que sí tenen, i de quina manera, els grups espanyols al sud de la nació i els francesos al nord, i que decisions de canvi d'idioma com els protagonitzats per Joan Manuel Serrat, La Trinca o Sopa de Cabra siguin vistes socialment com a inevitables per a tot músic que aspiri a un petit espai, més o menys durador, sota el sol de la fama, l'èxit i la professionalització.

Vist el panorama internacional d'imparable transnacionalització de l'economia i de *melting pot* mass-mediàtic, quan la majoria de cultures europees —amb Estat propi, no ho oblidem— veuen amb preocupació el manteniment del seu espai, per la seva pervivència i actualització, i inverteixen molts recursos en programes de projecció lingüística —l'Estat francès amb la seva permanent preocupació per la "francophonie" és un clar exemple— la inhibició dels governs catalans davant el repte de participar, competitivament, en el nou marc de relacions continental, és gairebé suicida. Tant en el terreny musical com en l'audiovisual, màxims exponents de la difusió cultural a la fi del nostre segle, no s'ha endegat a nivell pràctic cap estratègia per construir aquest espai nacional de comunicació, que no només trenqui les històriques barreres artificials contra l'autoidentificació al nostre interior, sinó que permetin —en funció de la nostra demografia i pes econòmic— oferir productes d'interès, i per tant coneguts, a fora. Una marca catalana pròpia i distinta dins l'univers cultural europeu i simbòlic. Cal accelerar el ritme de la travessa del desert lingüística, cultural i nacional dels catalans. Moisès fa temps que ens té marejats donant voltes per un mar de dunes.

Jordi Foz

Un tribunal de paper

La creació de les Nacions Unides després de la Segona Guerra Mundial ha suposat un clar avenç en la solució pacífica dels conflictes internacionals. Això no vol dir que sempre es puguin aconseguir els objectius perseguits.

Un exemple seria la recent creació d'un tribunal internacional per processar els responsables de serioses violacions del dret humanitari internacional als Balcans (TIP). En aquesta ocasió el tribunal ha estat creat per acord de tota la comunitat internacional i la seva concepció ha estat impecable. Tindrà la seva seu a La Haia i estarà integrat per onze jutges elegits per l'Assemblea General de les Nacions Unides sobre una llista preparada pel Consell de Seguretat en base a propostes dels Estats membres. A més tindrà en compte els principals sistemes jurídics internacionals i aplicarà el dret humanitari, especialment les convencions de Ginebra i els protocols que les complementen. Una altra millora molt significativa ha estat la exclusió de la pena de mort com una de les sancions imposables.

Per tant, aparentment, aquesta vegada les Nacions Unides l'haurien encertada sinó fós pel fet que el TIP no podrà jutjar els inculpats en situació de rebel·dia. Així doncs, aquests hauran d'estar en presència del Tribunal per a ser condemnats, i malauradament és poc possible que els assassins com Radovan Karadzic s'hi presentin pel seu propi peu. La resolució preveu la possible negativa i disposa que el TIP demani al Consell de Seguretat que prengui les mesures necessàries perquè aquests es lliurin.

Però quines mesures coercitives estarien disposats a aprobar els membres del Consell de Seguretat per forçar l'Estat serbi? Quina seria la reacció d'aquest? Són preguntes de fàcil resposta i que ens porten a la trista conclusió que avui ens trobem davant la creació d'un Tribunal de paper, incapaç de dur a terme la seva funció, jutjar els responsables dels crims de guerra comesos als Balcans.

Jaume Sastre

Banyes reials

Com cada estiu, la família reial espanyola ha vingut a passar les vacances a les colònies d'ultramar. Això un temps m'emprenyava molt. Ara però som de l'opinió que tenir a prop els borbons espanyols durant l'estiu ens ha permès tenir accés a un tipus d'informació confidencial sobre les seves interioritats llefiscoses. Es sabut que la informació és poder, per tant, sigui benvinguda tota casta d'informació i més encara si és tant selecta i picant com aquesta.

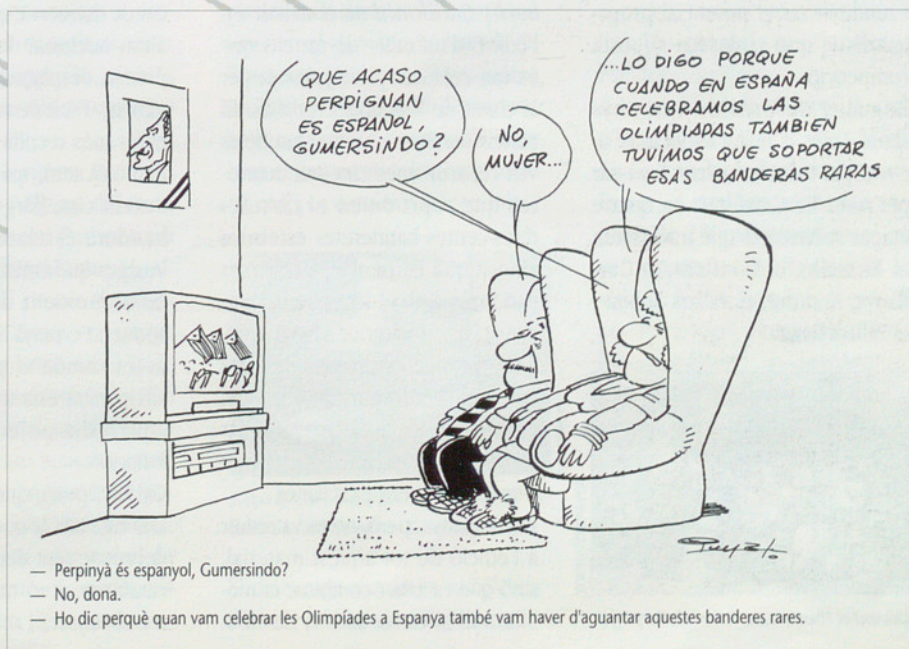
L'estiu de 1992 serà recordat perquè la premsa mundial va esbombar la història de banyes del Rei d'Espanya amb la seva amant mallorquina Marta Gayà, una història de pebre coent que *S'Arenal de Mallorca* ja havia anticipat el novembre de 1991. L'escàndol va assolir proporcions mundials, però, quan dia 11 d'agost la revista francesa *Point de Vue* i dia 14 d'agost la italiana *Oggi* van destapar la vida oculta, disbauxada, llibertina i desenfrenada que el Rei d'Espanya amaga sota una imatge de respectable pare de família.

Enguany els efectes de l'estiu passat s'han notat com una molesta resaca i tots els mallorquins hem pogut assistir, entre burletes i divertits, a una desesperada operació de rentat d'imatge en la qual els Borbons han fet coses mai no vistes d'ençà que vénen a fer el gambirot per Mallorca: banys de populisme com donar la sortida a la marxa "Des Güell a Lluç a peu", visites oficials a Maó, a Ciutadella, i a l'Ajuntament de Palma, recepcions, inauguracions i més inauguracions com El Gran Hotel de Fundació La Caixa, etc. etc.

Els catalans estam tots d'enhorabona perquè és una bona notícia que els Borbons espanyols comencin a tenir la mateixa fama que tenen els nous Reis de Bèlgica, Albert i Paola, una parella cràpula que practica la doble moral i desprestigia la monarquia belga als ulls dels valons i dels flamencs a causa de la llarga història de banyes que arriba fins i tot a l'arravatada cançó d'amor que el cantant Adamo va dedicar a l'actual reina de Bèlgica: *Dolce Paola*.

Manel Puyal

- Perpinyà és espanyol, Gumersindo?
- No, dona.
- Ho dic perquè quan vam celebrar les Olimpíades a Espanya també vam haver d'aguantar aquestes banderes rares.

Les etapes catalanes del *Tour de França*

Welcome to (northern) Catalonia

El diumenge 18 de juliol entrava per Salses el *Tour de França* després de vint anys de no passar per terres catalanes.

La Federació Regional de la Catalunya del Nord de les JERC va preparar una campanya de rebuda a aquesta important volta ciclista sota el lema *Welcome to (northern) Catalonia*.

El *Tour de França* és el tercer esdeveniment esportiu més important del món, després dels Jocs Olímpics i del Campionat Mundial de Futbol, i un espectacle cada vegada més popular ja que permet als espectadors situar-se a un braç de distància dels protagonistes.

En ciclisme, les curses per etapes són la màxima demostració de l'habilitat, el coratge i la resistència d'un corredor de carretera. I el *Tour de França* és la cursa més important, per tradició i per qualitat. El recorregut dels 3220 quilòmetres de les 23 etapes que consta el *Tour* és el centre de litigis polítics i financers, que any rera any acaben dictant l'itinerari a seguir. Ajuntaments i promotors es disputen el *Tour*, esperant ser el centre d'atenció dels mitjans de comunicació per un dia, per a projectar-se i rendibilitzar el potencial propagandístic que arrossega aquesta competició.

Enguany després de vint anys sense *Tour*, el millor espectacle ciclista del món ha tornat a passar pel nord de Catalunya en quatre etapes successives que travessaren el Rosselló, el Conflent, la Cerdanya, Andorra, el Pallars Sobirà i el Pallars Jussà.

Davant el Museu Casa Pairal de Perpinyà

La Federació regional de les JERC de la Catalunya del Nord va voler rebre el *Tour* de forma entusiasta, però inequívoca. Calia donar la benvinguda, a l'arribada a Perpinyà, a la cursa ciclista més important del món, però calia sobretot fer saber a tot el món que el *Tour* deixava França i arribava a Catalunya, calia donar a conèixer la voluntat d'independència de la nació catalana.

Reivindicació a la carretera.

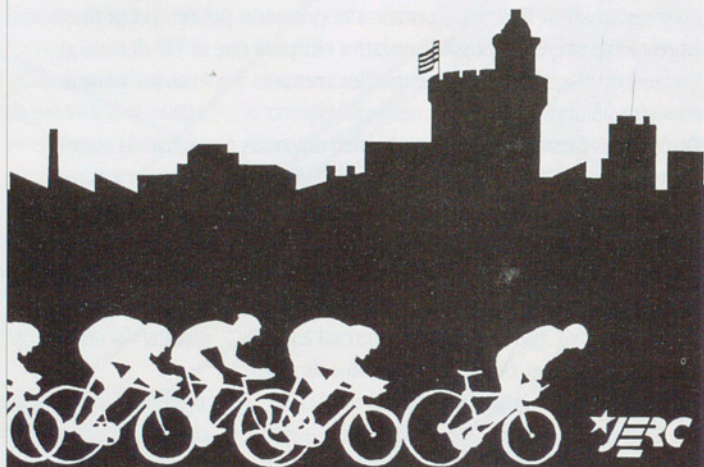
La campanya *Welcome to (northern) Catalonia* va consistir en l'edició d'un miler de cartells que es van col·locar principalment per la ciutat de Perpinyà i rodalies. El mateix dia del recorregut també es van repartir unes cinc mil octavetes que reproduïen el cartell i dues-centes banderetes estelades alhora que es penjaren diverses pancartes amb el lema de la campanya. La nit anterior s'havia rotulat el ferm de la carretera de bona part del recorregut, amb la qual cosa durant tot l'itinerari va quedar prou evident que els corredors havien arribat a terres catalanes.

La campanya, però, no es va reduir a l'edició de tot aquest material, sinó que va saber combinar la mobilització al carrer amb la distribu-

T O U R 9 3

WELCOME TO *northern* CATALONIA

A nation in fight for freedom and unity

ció de dossiers explicatius de la realitat nacional de Catalunya a la premsa desplaçada per a l'esdeveniment. Fruit de tot això es produí el fet més recollit pels mitjans de comunicació, que fou l'aparició, durant cinc llargs segons, d'una bandera estelada al mig de les imatges que emetia la televisió just en el moment de l'arribada en sprint a Perpinyà. D'aquesta manera tot el món va poder veure que allà per on estava passant el *Tour* aquell dia no era precisament França.

Cal dir, però, que no era només una estelada la que hi havia al llarg del recorregut del *Tour* per terres catalanes, sinó que practicament tot el trajecte i molt especialment

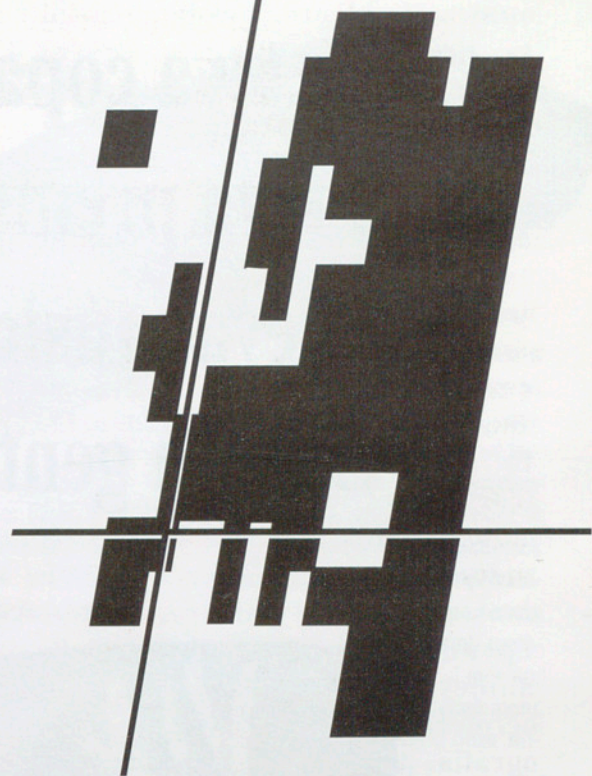
el tram de l'arribada a Perpinyà estava ple d'estelades i banderes catalanes tant de roba, portades pel públic, com banderetes de paper repartides per les JERC, amb un ressò similar al que es va obtenir l'any passat quan va arribar la Torxa Olímpica a Barcelona.

En definitiva, la campanya propagandística duta a terme per la Federació Regional de les JERC a la Catalunya del Nord ha estat un èxit i ha suposat la millor manera de presentar públicament la primera organització política juvenil de Catalunya al nord de la nació.

Escola d'Estiu 1993

Esquerra i Europa

Els dies 16, 17 i 18 de juliol va tenir lloc a Planoles, al Ripollès, l'Escola d'Estiu 1993 de les JERC. "Esquerra i Europa" va ser el títol que serví de marc per analitzar i reflexionar sobre les propostes que les esquerres europees cal que facin en aquest moment històric a nivell continental i mundial. Aquesta Escola va significar la consolidació definitiva, tan quantitativament com qualitativa, de les escoles de formació de les JERC.

Aspecte d'un dels debats.

"L'Europa en construcció ha de tenir dos referents inqüestionables, els drets tan col·lectius com individuals, i la voluntat d'equiparar socialment el nord amb el sud. De poc serviria un projecte europeu que només significués un gran supermercat continental, una policia per vigilar-ne les fronteres i un marc legislatiu comú per homologar les mercaderies, sinó fòssim capaços de vertebrar una Europa solidària amb les altres realitats continentals".

Des d'aquest posicionament, s'inicià, la tarda del divendres 16 de juliol, l'Escola d'Estiu 1993 de les JERC. La conferència que donava per iniciades les jornades fou "Conflictes Nacionals a Europa. Nacions veïnes. El cas dels Balcans" a càrrec de Jordi Bañeres, sociòleg i investigador del CIEMEN, el qual va fer un breu repàs històric, social, econòmic i polític de les nacions dels Balcans.

Una de les novetats d'aquesta Escola va ser el cinema-fòrum, que es va realitzar el mateix dia a la nit al Cinema Catalunya de Ribes de Freser, on es projectà la pel·lícula "Europa, Europa", la qual narra la

història real d'un alemany de religió jueva, que es veu abocat al llarg de la Segona Guerra Mundial a fugir d'un lloc a un altre, canviant continuament d'identitat per tal de salvar la vida. La pel·lícula, a la qual seguí un debat, s'emmarcà dins el tema "Conflictes nacionals a Europa. Nacions sense territori. El cas dels jueus", que comptà amb la presència com a ponent d'en Benno Aladjem, de la comunitat jueva de Barcelona.

El dissabte al matí s'inicià amb el debat "Les esquerres europees davant la Unió Europea", a càrrec d'en Josep Hugué, Secretari d'Imatge d'ERC i Encarna Otero, regidora del Bloque Nacionalista Galego (BNG) a l'Ajuntament de Santiago de Compostel·la. En aquest debat va contrastar la postura del BNG frontalment oposada al Tractat de Maastricht, amb la d'ERC, que dona un sí "crític" al text del tractat.

Per la tarda Heribert Barrera, President d'ERC i diputat del Grup Arc Iris al Parlament Europeu, va donar una conferència sobre "La situació actual del procés de construcció europea" i quines són les perspectives de futur de la Unió Europea. Barrera constatà l'actual estat d'aturada, sinó involució, en que es troben totes aquestes qüestions, motivat en bona mesura per la impossibilitat dels estats, immersos en l'actual crisi econòmica, de complir, en les dates marcades, els acords fixats per la Comunitat.

Just després es va iniciar la taula rodona titulada "L'Estat del Benestar a Europa, avui", el ponent de la qual van ser l'històric líder dels Nacionalistes d'Esquerra, i avui militant d'ERC, Jordi Carbonell; el Doctor en Dret públic i Professor de la Universitat de València Vicent Franch; i el geògraf i professor de la Universitat de Perpinyà Joan Becat. En el transcurs de la taula rodona es diferenciaren dues postures; d'un costat Carbonell i Becat defensaven el manteniment, sota noves fórmules de l'Estat del Benestar, l'estat social que ofereix protecció a les classes més desfavorides econòmicament; d'altra banda Franch defensà una política neo-keynessiana, en la qual l'estat deixi d'intervenir amb tant de zel en aquells afers, bàsicament econòmics, on la societat civil pot desenvolupar-se sola.

Franch, Carbonell, Becat i Puigcercós, en la taula rodona sobre l'Estat del Benestar.

"La realitat sociolingüística del català i el neerlandès", en la qual van participar el sociolingüista Jordi Solé i Camardons, el notari Lluís Jou i el catalanòfil flamenc Bob De Nijs. El debat posà en evidència que una llengua no pot estar eternament sotmesa a un procés de normalització lingüística, i que a casa nostra allò que cal és impugnar la supremacia lingüística de l'espanyol, o com diu Solé i Camardons avançar cap a la sobirania lingüística del català. Jou explicà l'actual situació jurídica del català i De Nijs posà el contrapunt comparatiu en explicar com va ser el procés històric de normalització lingüística del neerlandès a Flandes.

A la tarda es va cloure l'Escola d'Estiu amb un acte públic a la Sala de Cultura Municipal de Ribes de Freser, al qual van ser-hi presents prop de 200 persones entre els participants a l'Escola i públic assistent. L'acte que fou presentat per Pere Vigo, president d'ERC-Ribes de Freser, es desenvolupà sota el títol "Catalunya dins el context europeu" i hi van parlar Àngel Colom, Secretari General d'ERC i Joan Puigcercós, Secretari General de les JERC.

El diumenge al matí es va celebrar el darrer debat de l'Escola titulat

Pa amb tomàquet *versus* hamburguesa

El culte a l'entrepà

Per 600 pessetes o 30 francs, dotzenes d'establiments especialitzats ofereixen a qualsevol punt de la geografia catalana una amanida, un entrepà de dimensions considerables, una beguda i un postre qualsevol. El canvi d'hàbits socials ha posat de moda els establiments d'entrepans en sèrie. I és en aquests restaurants on s'està lliurant una batalla en la qual el pa de tota la vida està derrotant les hamburgueses. Pa del país amb una nova estètica: el *fast food* català.

Imprescindible per uns, maltractat i despreciat per altres, l'entrepà forma part dels hàbits i de la quotidianitat de milions de persones de totes les edats. En efecte, l'entrepà català és únic al món i exigeix una consideració particular. S'elabora untant les llesques de pa amb la polpa del tomàquet fresc (mai de llauna, ni de pot) i mullant-les amb un bon oli d'oliva, finalment, i segons el gust del consumidor s'hi afegeix un polsim de sal. A partir d'aquí, el contingut, ja sigui pernil, formatge, botifarra o anxoves, no esdevé simplement un farcit o un acompanyament, sinó que ens trobem davant de matèria nutricional en dialèctica tensió amb el seu continent: el sùblim pa amb tomàquet. La síntesi obligada no és només matèria gastronòmica d'ordre superior, sinó que s'ha convertit en l'esquer més valuós del gremi de la restauració. Les empreses del sector han vist en l'entrepà una nova fórmula per tirar endavant. Han potenciat les qualitats d'allò que era ja tradicional per convertir-ho, també, en una fal·lera.

Les hamburgueseries, amb potents multinacionals al darrere que ensenyen el seu distintiu arreu del món, van tenir la seva època daurada fa uns anys. Els empresaris del sector creuen que aquest mercat s'ha estancat i que el que està creixent és la demanda de l'entrepà del país. El desenvolupament de

l'empresa del pa amb tomàquet dins el món de la restauració ha estat tan sorprenent com espectacular.

Tanmateix, les hamburgueseries i les cases d'entrepans s'assemblen quasi bé en tot, menys en allò més important: el menjar. Són locals de disseny on hi predomina un ambient asèptic, en un intent de crear una atmosfera agradable. Es paga després de demanar, i es porta a taula tot perfectament presentat en una safata, tot això en qüestió de pocs minuts, sense cambrers i amb un públic jove i disciplinat que recull la seva taula tal i com s'indica en els rètols perfectament col·locats. I és que els empresaris del pa amb tomàquet han utilitzat l'estètica americana del *fast food* per vendre entrepans, però sobretot, per consolidar la tendència a omplir de mar mediterrània allò que sembla genuïnament americà.

La dieta mediterrània

Els especialistes asseguren que es pot elaborar una dieta òptima perfectament equilibrada incloent-hi el pa amb tomàquet. El fet d'usar productes naturals enlloc dels greixos animals o vegetals situen en una bona posició nutricional l'entrepà. Però de fet el seu gran èxit com a menjar ràpid respon a les mateixes coordenades que les hamburgueses: el preu, i un lloc de trobada adient, encara que té característiques pròpies i definitives.

La teva copa
La teva premsa
La teva música
La teva gent

Fóra bo fer-hi via!!

Riera de Sant Miquel, 25

Tel. 415 39 15

08006 Barcelona

D'una banda la teca, amb els gustos més diversos, que els fabricants anomenen "de tota la vida", que permet infinitat de combinacions, i versions fredes o calentes. D'altra banda, "el pa tou i cruixent", acabat de coure, que és quasibé el principal motiu de l'èxit.

La destrucció del mite

La follia empresarial que ha despertat la indústria del pa amb tomàquet ha posat en evidència aquells que creien que és difícil, impossible, triomfar i competir en el mercat quan es tracta d'un producte català. Fins i tot, han quedat sorpreses les administracions catalanes que han vist com s'obrien nous horitzons. Un producte de tota la vida, de consum en principi només català, al qual se li ha aplicat tècniques comercials que ja triomfen al mercat, esdevé un èxit empresarial. Aquest fet haurà de fer replantejar les polítiques econòmiques i empresarials de les administracions i dels més tímids empresaris pel que fa a la comercialització dels nostres productes. El problema que pateix l'avellana és un problema estructural, però on és la política empresarial? i què fan les administracions?

La campanya "L'avellana és cosa sana" de la Generalitat de Catalunya de l'any 1989 no

v a
tenir els
resultats que hom
podia esperar. Una política institucional que tingués en compte les potencialitats dels productes nacionals, seria definitiva a l'hora d'endegar qualsevol tipus de campanya, i sobretot pel que fa als resultats. Pensar en l'orxata d'avellana, o en el granissat de taronja, voldria dir fer un pas endavant. Aquells que pateixen el drama del sector primari a la Catalunya sota domini espanyol degut a la mala negociació al seu dia a Europa, necessiten solucions urgents més enllà del proteccionisme de les denominacions d'origen. L'exemple del bacallà d'Islàndia, i sobretot de l'entrepà a casa nostra són idees a tenir en compte per a començar a destruir el mite que els productes catalans no tenen futur.

La llengua del pa amb tomàquet

El mes de juny d'enguany, la cadena que opera a bona part de la Catalunya central amb el nom de Pans&Company,

obria un nou establiment a Andorra, amb un rètol lleugerament diferent: Pans&Companyia, motivat només pel fet que a Andorra el català és la única llengua oficial.

Tot i així la política d'aquestes empreses pel que fa a la llengua d'ús en la retolació dels seus establiments és força correcta, i ens trobem des del pitjor dels casos amb un bilingüisme estricte, fins el millor amb un monolingüisme català. Cap direcció empresarial ha pensat que aquesta política monolingüe els hi restés clients.

Aquestes contradiccions entre empreses que triomfen només amb l'ús de la llengua catalana i empreses que triomfen o no només amb l'ús de l'espanyol demostra la manca de criteris i d'actuació de les administracions catalanes per a la empresa privada. Deixant a la total llibertat l'ús de la llengua catalana a les empreses i prescindint de cap tipus d'encoratjament, recomanació o obligació del tot necessari, han consolidat no pas la llicència de triar l'opció desitjada, sinó que han consolidat la postura més típica i tòpica: pensar en la potencialitat de l'espanyol i oblidar un cop la llengua del pa amb tomàquet.

Conclusions

Per primera vegada un producte d'origen, elaboració i consum estricte al territori català, amb les lògiques variants territorials, com ara el pa amb oli de les Illes o la baguette a la Catalunya del Nord, és tractat com un producte de consum amb competència i amb mercat. Això ja ha fet pensar més d'un empresari. De fet la competència directa, les hamburgueseries, han

començat, fins i tot a incorporar el pa amb tomàquet en les seves ofertes per primera vegada aquest estiu. I és que no cal fer-ne apologia simplista dels productes catalans, només cal veure si amb els recursos i les estratègies empresarials correctes un producte funciona o no. L'experiència dels empresaris del pa amb tomàquet ha demostrat que, si més no, no cal menystenir reiteradament un mercat potencial d'onze milions de consumidors.

X UNIVERSITAT D'ESTIU-GANDIA

"FI DE SEGLE: INCERTESES DAVANT UN NOU MIL·LENNI"

(Del 6 al 17 de setembre, 1993)

Dia 6

Conferència inaugural, a càrrec de **Manuel Vicent**

CURSOS

Del 6 al 10 de setembre

CURS 1: "Després de la fi de la història"

Coordinador: **Antoni Furió** (U. de València)

Ponents: **François Dosse** (Inst. J. Prevert-París), **Peter Burke** (U. de Cambridge), **Manuel Ardit** (U. de València), **Albert Girona** (U. de València), **Ferran Garcia-Oliver** (U. de València), **Isabel Morant** (U. de València), **Justo Serna** (U. de València), **Pedro Ruiz Torres** (U. de València), **Julián Casanova** (U. de Saragossa).

CURS 2: "Art per a un final de segle"

Coordinadora: **Teresa Beguiristain** (U. de València)

Ponents: **Jacques Leenhardt** (U. de París-Sorbonne), **Valerie Brière** (Centre Georges Pompidou), **Àngeles Marco** (U. Politècnica de València), **Gloria Moure** (crítica d'art), **Rafael Argullol** (U. de Barcelona), **José María Yturralde** (U. Politècnica de València).

CURS 3: "Els paradigmes clàssics en qüestió"

Coordinadors: **Neus Campillo** i **Pedro Ruiz Torres** (U. de València)

Ponents: **Sergio Sevilla** (U. de València), **Albrecht Wellmer** (U. Lliure de Berlín), **Julia Varela** (U. Complutense de Madrid), **Fernando Àlvarez Uría** (U. Complutense de Madrid), **Jacques Rancière** (U. de París-Sorbonne), **Francisco Fernández Buey** (U. de Barcelona).

CURS 4: "Noves tecnologies de la informació en la societat actual"

Coordinador: **Juan Manuel Jativa** (Canal 9-TVV)

Ponents: **Juan Delval** (U. Autònoma de Madrid), **Miquel Àngel Quintanilla** (Consejo de Universidades), **Mario G. Losano** (U. de Florència), **Inés Alberdi** (Centro de Investigaciones Sociológicas), **Luis Arroyo** (Price-Waterhouse España).

Del 13 al 17 de setembre

CURS 5: "La cultura en la vigília del nou mil·lenni"

Coordinador: **Vicent Salvador** (U. de València)

Ponents: **Albert Chillón** (U. Autònoma de Barcelona), **Joaquim Molas** (U. de Barcelona), **Sebastià Serrano** (U. de Barcelona), **Maria Mercè Marçal** (escriptora).

CURS 6: "Les dimensions de la por"

Coordinador: **Vicent Sanfèlix** (U. de València)

Ponents: **Jacobo Muñoz Veiga** (U. Complutense de Madrid), **Jesús Contreras** (U. de Barcelona), **Fernando Savater** (U. del País Basc), **Miguel Àngel Velasco** (poeta), **Isabel Escudero** (UNED).

CURS 7: "¿Vell/nou ordre internacional?"

Coordinador: **Javier de Lucas** (U. de València)

Ponents: **Romualdo Bermejo** (U. de València), **Ignacio Ramonet** (*Le Monde Diplomatique*), **Sami Nair** (U. de París-Sorbonne), **José Juste Ruiz** (U. de València).

CURS 8: "Les revolucions silencioses en la vida quotidiana"

Coordinador: **Francesc La Roca** (U. de València)

Ponents: **Ramón Ramos** (U. Complutense de Madrid), **Adele Pesce** (sociòloga), **Luis Castro Nogueira** (Spanish Institute de Londres).

TAULES REDONES

Dia 7

"Final de segle i mitjans de creació d'opinió"

Moderador: **Jenaro Taléns** (U. de València)

Ponents: **Andrés Aberasturi**, **Javier Maqua**, **Cristina Lasagni**

Dia 9

"El valor de la nació"

Moderador: **Alfons Cucó** (U. de València)

Ponents: **Mario Onaindía**, **Joan F. Mira**, **Josep Termes**

Dia 14

"Les monarquies europees enfront del segle XXI"

Moderadora: **Rosa Solbes** (periodista)

Ponents: **Ramon Barnils**, **Antonio Elorza**, **Enric González**

Dia 16

"El País Valencià de demà"

Moderador: **Adolf Beltran** (periodista)

Ponents: **Vicent Ventura**, **Rafael Ll. Ninyoles**, **Ernest Reig**

ESPECTACLES

Segona mostra de teatre de carrer-

Dia 6

Sèmola Teatre: "Híbrid"

Dia 8

Lady Komedi: "Aigües"

Dia 10

Perillós: "És aquest ocell una roulotte?"

Dia 13

Schpouki Rolls: "Corps Cristal"

Dia 15

Guirigai Teatre: "Enésimo viaje a El dorado"

Dia 17

Teatre del l'ull: "El brujo"

Preu de cada curs: 7.000 PTA (5.000 PTA amb Carnet Jove). Termini de matrícula: del 21 de juny al 6 de setembre. Informació, beques i matrícules: UNIVERSITAT D'ESTIU - GANDIA Pça. Constitució, 1 - 46700 GANDIA - Tel.: (96) 287 16 00 - ext.: 237 - Fax: (96) 287 71 62

Organitzen:

Col·laboren:

AJUNTAMENT DE GANDIA

UNIVERSITAT DE VALÈNCIA

Central Hispano

DIPUTACIÓ DE VALÈNCIA

Trepping

Hi ha un nou esport d'aventura que està arrasant dins el món associatiu juvenil, el *trepping* (o l'art de trepar). Aquest esport, de fet, ja fa molts anys que es practica, tot i que abans es feia de manera més amateur, i sense els actuals nivells de "professionalització". A hores d'ara, ni fútbol, ni rugbi, ni hoquei sobre patins, el que mola és el *trepping*.

El *trepping* admet molt diverses modalitats en quant a la pràctica. Es pot fer a nivell local, aquest que per a molts suposa el límit de les seves aspiracions és només el primer pas per als *treppings* professionals. També es pot practicar a nivell regional/nacional o estatal, i en aquest darrer cas el *trepping* passa inevitablement per Madrid, ja que a ningú no se li acudiria d'anar a fer *trepping* a Guadalajara. Però els bons, els aspirants a dirigents, fins i tot poden fer *trepping* internacional, tot aprofitant això de la Comunitat Europea, a propòsit de la qual cal dir que molts pseudo-dirigents juvenils són europeistes de tota la vida de manera directament proporcional a les subvencions que poden rebre.

Dins el *trepping* internacional (modalitat europea) podem observar veritables exemples de coherència ideològica, com per exemple, amb els **joves nacionalistes catalans** que, mancats dels més elementals coneixements sobre geografia europea, creuen que a Brussel·les s'hi arriba més depressa passant per Madrid i, a sobre, deixan-t'hi algú com a hostatge. O potser el que creuen és que per anar a Madrid cal passar per Brussel·les i deixar-hi algú. I aquí no parlariem pas d'hostatges, sinó de vacances pagades.

Cal distingir també entre el *trepping* pur i el succedani. El pur consisteix en col·locar-se de debò, és a dir, cobrant, i si pot ser, assegurant-se el porvenir. El succedani, en canvi, és més *light*, o per dir-ho

d'una altra manera, per als que es conformen amb poc. Aquesta darrera modalitat consisteix, sobretot, en les reunions de treball, reunions que, ves per on, sempre es fan a llocs tan poc agraïts d'anar-hi com ara París, Roma, o Estrasburg, tot i que n'hi ha d'altres que amb anar a Madrid ja s'hi conformen, i aquests serien el més *light* dins del *trepping light*, tot i que no s'ha d'oblidar que n'hi ha uns pels quals anar a Madrid (a guanyar-se la vida, s'entén) és la màxima aspiració de les seves vides.

També hi ha altres modalitats més audaces com ara el *sex-trepping*. Es tracta de buscar-se un/a destinat/da dirigent del món associatiu juvenil i aprofundir en un coneixement carnal d'allò més intens. El *sex-trepping*, però també admet una variant, tot i que aquí caldria parlar de *trepping-fitness*, és a dir, *trepping* per a mantenir-se, on les relacions ja no són entre un/a aspirant i un/a dirigent, sinó entre dirigents, amb l'objectiu, és clar, de mantenir-se mútuament dins les respectives posicions.

Hi ha un altre *trepping-fitness*, tot i que sense components sexuals, on no es tracta de pujar (ja ets dalt) sinó de mantenir-se, i aquí les estratègies són diverses, tot i que n'hi ha una que destaca sobre la resta. Pots ser una **jove molt liberal** (i també **progressista**, vet aquí quina combinació), arribar a les més altes instàncies del món associatiu català (tot representant a centenars de milers de joves del país) i llavors, quan se t'enfonsa el

vaixell, és a dir quan els quatre companys de viatge que et queden posen en pràctica el "campi qui pugui", et poses en **moviment** i et fas **crítica i radical**.

De fet, hi ha moltes maneres de practicar el *trepping*, però poques tan exemplars com aquesta. Pots començar pel **consell de joves** d'una **ciutat** molt de la "**ceba**", ser un nano amb molta **iniciativa**, tenir, posteriorment, vel·leïtats **socialistes**, amb la germana col·locada amb unes **dones** molt **joves** (és a dir **bard-trepping**, en el que es cobra), sortir amb la filla d'un alt dignatari dels que manen (cal no oblidar mai qui mana per si de cas), arribar a en-

capçalar el moviment associatiu català, lluir-t'hi, dimitir tot just abans d'haver de retre comptes sobre la teva gestió, i dos dies després tornar a començar com si res, tot encapçalant una altra entitat.

Fins ara hem parlat del *trepping* actiu, però no s'ha de deixar de banda el passiu, molt més còmode al cap i a la fi. El *trepping* passiu consisteix en què, en comptes de pujar, et pugen. Les modalitats són molt diverses, però n'hi ha de molt sucoses, com ara que un jove dirigent socialista català col·loqui a un altre **jove socialista català** en un lloc de responsabilitat dins el màxim organisme dels joves associats, el qual a sobre de cobrar un sou es dediqui a promocionar arreu del país una **associació juvenil estudiantil catalana** que no destaca precisament per la seva implantació arreu del país, així que si més no, devia tenir prou feina el jove socialista.

I finalment, cal esmentar, una de les modalitats més practicades, el *trepping-ponting*. Com sabeu, en el *ponting* es tracta de deixar-se caure des d'un pont amb una corda elàstica lligada a la cintura. Doncs bé, aquí la cosa funciona d'una manera més o menys semblant, tot i que sense pont. El *trepping-ponting* es tracta de deixar-se caure per alguna entitat, o per la mare de les entitats. Llavors t'hi vas passant, t'hi quedes una estona, la fas petar, i així cada dia fins que arriba el moment en què, ja sia per avoriment, ja sia perquè visualment t'associes amb les parets del local, t'ofereixen algun càrrec de responsabilitat. Com creieu, sinó que han arribat on són molts destacats "dirigents" juvenils?

El difícil accés juvenil al món del treball

Contractes de fireta

El marc laboral actual està definit per l'alt índex d'atur, però sobretot per una gran precarietat en l'ocupació juvenil. Les últimes dades oficials apunten que el 32% de la població ocupada de la Catalunya central està contractada de forma eventual. Aquestes xifres afecten més directament als joves, els quals es veuen sotmesos a una abusiva contractació eventual.

Les xifres de contractació laboral juvenil

Les dades que faciliten les diferents instàncies i organismes públics indiquen que la quarta part de l'atur de la Catalunya central se situa en la franja d'edat que comprèn els joves menors de 24 anys. Però, només el 43% d'aquests joves s'ha inscrit als registres de l'atur, ja que gran part d'aquests són estudiants, que no treballen en el sentit estrictament productiu, de manera que, es pot afirmar que les xifres oficials, de fet, no es corresponen amb la realitat, i per tant, podem constatar que el número real d'atur juvenil és molt superior a l'oficial. Per grups d'edat, més del 50% dels joves d'entre 15 i 25 anys són contractats temporalment per menys de sis mesos. Entre els 25 i els 29 anys aquesta tendència baixa relativament, encara que el percentatge continua sent molt elevat. Aquesta eventualitat en el lloc de treball entre els joves és generalitzada, independentment del nivell d'estudis i de la seva preparació professional. Els contractes superiors a un any no arriben al 30% del total en cada categoria d'estudis excepte en la formació professional que el supera lleugerament.

Aquesta manca d'estabilitat en el lloc de treball és encara major en les dones que en els homes. Més del 52% dels homes tenen contractes superiors als sis mesos, mentre que la tendència en la contractació entre les dones és a la inversa. El 50,5% de les dones tenen contractes inferiors als sis mesos. En els contractes superiors a l'any la diferència és inferior entre els homes

i les dones amb 5,5% de diferència. Si es fa un estudi per sectors, ràpidament s'observa que en els treballs que es corresponen principalment a les temporades comercials o turístiques és, on els índexs d'inestabilitat laboral són més elevats, amb força més d'un 50% dels contractats amb contractes menors de sis mesos. En les professions anomenades liberals, lligades a carreres universitàries, només es registra una contractació superior a un any en un 35% dels casos.

En les zones metropolitanes i urbanes el contracte laboral que es realitza majoritàriament té una durada d'entre tres i sis mesos, mentre que en les àrees considerades semi-urbanes i rurals s'efectuen, amb una certa igualtat, aquests tipus de contracte temporal i el de més d'un any de duració.

La situació actual de l'accés al món del treball i de la contractació laboral dels joves no és, doncs, gaire satisfactòria. Les dades i les estadístiques tampoc no semblen indicar, ni preveuen un canvi, ni una millora de les condicions de contractació. Informes de la Comunitat Europea asseguren que l'Estat espanyol és en els primers llocs de la llista pel que fa al seu número d'aturats i per a finals d'any s'espera la consolidació d'aquesta tendència. Les xifres no són esperançadores tampoc pel que fa a la contractació laboral juvenil.

L'administració, coartada vergonyant de les empreses

Els models de contractació laboral actuals adreçats als joves, que que-

den reduïts als contractes de formació i als de pràctiques, no són una solució a la precarització, ja que aquests contractes tenen com

a eixos bàsics la seva poca duració, amb períodes normalment inferiors als sis mesos encara que siguin prorrogables. Això no vol dir que aquest tipus de contractació no sigui indicada per als joves que s'inicien en el món laboral, sinó que consolida el perill de trencar la corba d'aprenentatge del jove que és contracta, que més enllà de la finalitat d'obtenir uns guanys espera

integrar-se de ple en el món laboral, i de forma explícita en el seu sector específic. La destrucció de la corba d'aprenentatge, però, no és el risc més evident dels contractes temporals, sinó que allò més preocupant és que aquests han de deixar de ser funcionals, de servir per allò pel qual havien estat creats. La finalitat dels contractes de pràctiques era ser una primera font de contractació pels joves, i segons el tipus, que els joves estudiants poguessin fer pràctiques laborals en relació amb els estudis que estaven realitzant i en el futur entorn empresarial. Però en canvi, les empreses, amb el silenci i el vist-i-plau de les administracions que tenen competències en aquest sentit, utilitzen i s'aprofiten d'aquests models de contractació, tant dels de formació, que la seva estructura permet que el jove que treballa destini una part de la seva jornada laboral especificada en el contracte a la formació en el lloc i en el tipus de treball que està realitzant, ja sigui directament a l'empresa o assistint a classes pràctiques proporcionades per l'INEM, com en els contractes de pràctiques, que adreçats bàsicament als estudiants que estant acabant de realitzar els estudis s'obtenen a través de convenis entre els centres d'ensenyament secundari, de formació professional principalment, o de les universitats i les empreses en les que s'hauran de realitzar les pràctiques a temps parcial dels estudis que s'estan cursant.

Aquestes dues modalitats de contractació juvenil en l'actualitat no compleixen majoritàriament la seva funció, ja que la majoria de joves que s'acollen a aquestes modalitats no realitzen les tasques que haurien de realitzar, i no per manca de voluntat del contractat, sinó per l'exposat anteriorment: l'empresa amb el consentiment de

les administracions, que haurien d'exercir el control del compliment d'aquests contractes, és qui els utilitza i en treu profit econòmic. El jove aprenent amb contracte de formació o pràctiques és menystingut per l'empresari al qual li és més rentable que faci de "noi dels encàrrecs", que no pas formant-lo amb algun treballador que li pugui fer un marcatge formatiu com caldria. Un cop doncs, el jove en qüestió ha finalitzat el contracte, el seu bagatge laboral és quasi nul i el gran beneficiari ha estat l'empresa, ja que s'ha pogut acollir finalment als diferents avantatges fiscals que tenen aquests contractes.

Conclusions

Totes les administracions amb competències en matèria laboral, cal que actuïn en conseqüència i responsabilitat i es prenguin iniciatives serioses en matèria de contractes laborals de pràctiques o de formació. Haurien de controlar la inversió que es fa en diner públic, ja que no és optimitzada: la gran part d'aquests contractes finalitzen amb un resultat que poc té a veure amb les finalitats i el bagatge que preveia el contracte. D'aquesta manera, no s'acosta el jove al món del treball. La destrucció de la corba d'aprenentatge, produïda per la repetició de contractes laborals precaris, temporals, i inconnexes és la tònica habitual del mercat laboral de l'Estat espanyol. Aquesta situació només fa que agreujar la manca de competitivitat amb Europa. Amb la lliure circulació de mercaderies i de treballadors, el sistema de contractació laboral juvenil només fa que consolidar les diferències de nivell pel que fa a mà d'obra qualificada, on definitiva-ment, no estem a la mateixa alçada.

Un punt a destacar és l'explotació

laboral que pateixen principalment els joves treballadors, moltes vegades menors de 16 anys, que sense tenir l'edat laboral, són la gran inversió per a l'economia submergida. Normalment, es tracta de feines esporàdiques que serien difícilment realitzades per una persona adulta. Aquestes feines acostumen a ser mal pagades, i sobretot no tenen cap cobertura social: no cotitzen a la Seguretat Social, i no existeix cap dret a posteriori al subsidi d'atur. Per tant, cal lluitar de manera flexible contra la indústria submergida, contra la sobreexplotació i contra els abusos i les discriminacions que per l'excés de l'oferta de treball es produeixen en determinats sectors que han experimentat un cert creixement i que ha conduït a la proliferació de la contractació temporal i la submergida.

Qualsevol política laboral adreçada als joves haurà d'adequar prèviament els plans d'estudis, de la formació professional, de les diplomatures i llicenciatures, al mercat laboral. Només així es podran salvar els abismes que separen la formació i els centres d'ensenyament amb el món laboral. Només així tindrem joves competitiu, plenament capacitats per ocupar un lloc de treball digne.

Els parcs zoològics: uns espais obsoles

Presons d'animals

Els parcs zoològics han estat durant diverses generacions un lloc de contacte, als nuclis urbans, amb el món animal del planeta. A les darreres dècades a més, han anat proliferant dins i fora del nostre país diverses variants del clàssic zoo: els parcs d'animals i els zoos marins. Coincidint en el temps amb aquesta diversificació, ha arribat a l'opinió pública un debat fins ara matèria reservada d'estudiosos: la inutilitat pedagògica i faunística d'aquests espais.

L'interès per veure de prop animals quan més exòtics millor, ve de lluny. Si inicialment eren col·leccions privades, com la que tingué ara fa més de 600 anys el rei Pere el Cerimoniós al seu palau de Barcelona, el segle passat fou el de l'esclat a les principals ciutats d'Europa i Nord-Amèrica dels parcs zoològics, molt semblants als que coneixem avui.

A les darreries del nostre segle, en un moment on el debat sobre el medi ambient ha esdevingut motiu de cimeres internacionals, compromisos polítics i un canvi radical sobre allò que s'entenia per món natural, ha arribat l'hora de plantejar-se tant la utilitat dels zoos com d'aquells recintes que s'han especialitzat en mamífers marins compaginant-ho amb instal·lacions de lleure aquàtic. I també d'aquells espais tancats on de dia es poden contemplar des d'un cotxe en marxa, diversos mamífers —sobretot africans— sense la limitació òptica d'unes reixes.

Una realitat falsejada

Des d'un punt de vista pedagògic, els parcs zoològics presenten una realitat aberrant i educativament perillosa, per un doble motiu. Per una banda, es mostren les diferents espècies animals de forma aïllada i una darrera de l'altra, ja siguin representades per un de sol o un petit col·lectiu d'individus, fet que potencia la falsa idea en els xiquets, de l'animal objecte, de fer considerar els éssers vius

com espècies catalogades, aïllades mentalment les unes amb les altres, fet que no fa altra cosa que aïllar l'home de la natura. Per altra banda, i seguint amb el raonament anterior, als zoos no veiem, en general, cap de les múltiples relacions dels animals amb els seus congèneres amb els de la seva espècie ni amb la resta que comparteixen amb ell el mateix hàbitat; allò que en podríem denominar la seva vida social, part integrant i indestruïble de tot ésser viu. Normalment el que es copcen però, són comportaments patològics, producte de l'stress que tot animal amb un cervell prou desenvolupat —aus i mamífers sobretot— pateix quan es troba reclòs, tancat en un petit espai, separat forçadament del seu ambient natural, i impossibilitat de desenvolupar la major part dels seus trets de comportament, sobretot d'aquells de caire territorial, de màxima importància en les pautes de reproducció i alimentació. I això, quan no el veiem protagonitzar números de circ més o menys reixits, com els que majoritàriament realitzen foques i altres mamífers marins forçadament a canvi d'aliment.

La imatge idíl·lica que presenta els zoològics com llocs on els animals tenen una vida garantida i fins i tot agradable, que justificaria la seva extracció del món natural per a la seva exposició pública en recintes tancats a les grans urbs del planeta, queda feta miques quan

ENDERROCK

ENDERROCK

ENDERROCK

ENDERROCK

LA PRIMERA REVISTA DE ROCK EN CATALÀ

LA PRIMERA REVISTA DE ROCK EN CATALÀ

LA PRIMERA REVISTA DE ROCK EN CATALÀ

LA PRIMERA REVISTA DE ROCK EN CATALÀ

LA PRIMERA REVISTA DE ROCK EN CATALÀ

LA PRIMERA REVISTA DE ROCK EN CATALÀ

NÚMERO 3 JA A LA VENDA!

observem de prop la realitat. Arran de la polèmica desfermada a finals de l'any passat sobre la situació a l'aquarama del zoològic de Barcelona de l'orca Ulises, afectada per la seva soledat i el reduït espai vital que li oferia la piscina central, s'ha anat coneixent que l'esperança de vida d'orques i dofins en aquestes instal·lacions no arriba ni a la meitat que en estat natural (de 7 a 8 anys, a 40 en el cas dels dofins), malgrat el continuat tractament veterinari, amb vitamines, antibiòtics, fungicides i hormones. A aquesta dada, cal afegir que normalment per cada individu que ha arribat viu a un zoo aquàtic, com a mínim un altre s'ha quedat pel camí.

No és estrany, en aquest ambient aliè que imposa el tancament en els zoològics, que els primats —mamífers de cervell i psicologia desenvolupada— pateixin quadres clí-

nics idèntics als de les poblacions humanes de reclusos penitenciaris, com han demostrat diversos estudis comparats.

Davant de la visió artificial i deformada de la vida que es desenvolupa al nostre planeta que presenten els zoològics, l'única alternativa vàlida és l'educació mediambiental, que englobi en un tot el coneixement dels organismes, de les societats que formen, de les poblacions de els quals en formen part, dels hàbitats que ocupen i finalment dels ecosistemes que les engloben. I això només és possible amb una clara política educativa que es preocupi alhora per la formació biològica i per la sensibilització ambiental, començant a la mateixa escola i ampliant-lo a centres de natura, que tant mitjançant el suport de mitjans audiovisuals com de la pròpia observació i aprenentatge a l'interior d'espais naturals i prote-

gits traslladin al terreny de la realitat natural els coneixements teòrics de l'escola.

La falsedat conservacionista

Darrerament i de forma molt sovintejada, s'han presentat els parcs zoològics com instal·lacions de màxima importància per a la preservació d'espècies, en major o menor grau, en perill d'extinció. D'aquesta manera, s'ha publicitat a gran escala els naixements en captivitat de pandes, tigres i altres animals. Aquesta visió benefactora dels zoològics topa frontalment amb els criteris científics de conservació de les espècies. A nivell estricte de la reproducció en captivitat als zoològics, cal assenyalar que aquesta pateix una sèrie d'inconvenients de primer ordre que es contradiuen amb aquesta "voluntat" conservacionista. Sense entrar a fons en el tema, cal apuntar que allò que manté la continuïtat d'una espècie és que es mantingui al seu si una selecció estabilitzadora de la seva població, que per l'acció de factors externs i interns, i per criteris d'aleatorietat de la combinació dels gens en la reproducció, fa que generació rera generació, la població actual sigui plenament similar a les que la precediren, mitjançant aquest equilibri dinàmic que es dona a la natura. En canvi, en les reduïdíssimes col·leccions d'especimens d'una espècie presents a un zoològic, no actuen aquests mecanismes naturals, i fa possible que en poques generacions reproduïdes en captivitat algunes característiques genètiques puguin desaparèixer, i altres de minoritàries estandaritzar-se, modificant, per tant, el patró de l'espècie. En el procés de desviació hi participen a més, individus que s'han mantingut vius en captivitat, però que no haurien tingut cap possibilitat d'arribar a participar en els mecanismes de reproducció; i

és que aquest procés nociu —que no respon a la voluntat dels responsables dels zoològics— és el mateix de la domesticació. Per fer-nos una idea del seu potencial de modificació d'una espècie, només cal pensar en les diferents i diverses races actuals de gossos, provinents totes dels llops domesticats per l'home, ara farà només uns 10.000 anys. Per altra banda, cal no oblidar que en molts casos els nadons criats en captivitat no arriben a l'edat adulta, i per tant, es trenca la cadena reproductiva.

Per altra banda, una espècie no es pot conservar en un medi artificial i tancat: si bé una estudiada reproducció en captivitat pot ser un suport puntual d'utilitat, si té com objectiu últim la reintroducció dels nous individus, l'única conservació possible d'una espècie —i recordem-ho, espècie entesa com a població d'individus similars, prou extensa per garantir la seva continuïtat reproductiva— és en el seu hàbitat, allà on expressa i desplega el seu comportament i s'integra en els complexos mecanismes de l'equilibri ecològic. Per tant, només les polítiques nacionals i internacionals de preservació d'espais naturals protegits suficients i extensos, són les que poden i han de garantir el manteniment d'allò que ja s'ha popularitzat com a "biodiversitat".

Polítiques com aquestes són les que han permès recuperar al Pirineu català, el cabirol, el daina i el cérvol, espècies que feia dècades havien desaparegut d'aquesta zona quedant reduïts a indrets cada cop més aïllats del Pirineu. O també, la cabra pirinenca i l'isard, que van estar a punt d'extingir-se a mitjans anys 60, i ara compten amb poblacions de més de deu-mil exemplars cada espècie.

P. ORTIN / ADDA

La jove esquerra nacional gallega

Galiza Nova és una organització política juvenil adherida al Bloque Nacionalista Galego (BNG). Dins l'estructura frontista del BNG, que pretén aglutinar al seu si tots els sectors de l'esquerra nacional gallega, Galiza Nova s'hi configura com l'organització de masses del jovent.

Galiza Nova es funda el juliol del 1988, amb l'objectiu d'esdevenir la plataforma política en la qual pugin integrar-se tots els joves gallecs que, des de diversos àmbits (sindical, estudiantil, associatiu en general...) i posicionaments ideològics, treballen en el món juvenil de Galícia, des d'una òptica socialment d'esquerres i nacionalment gallega. D'aquesta manera, Galiza Nova acull en el seu si diversos grups organitzats, que gaudeixen de reconeixement oficial dins l'organització i són representats en els òrgans de direcció de la mateixa (*Union da Mocidade Galega, Mocidades Galeguistas, Esquerda Nacionalista, Mocidade de Inzar...*).

A la 2a Assemblea Nacional, celebrada el juliol del 1990, Galiza Nova s'adhereix formalment al projecte polític global del BNG, quedant confirmada com la seva organització juvenil.

Les relacions entre Galiza Nova i el BNG, com les que vinculen les JERC amb ERC, són fixades per un Protocol de Relacions. Aquest protocol estableix la plena autonomia de Galiza Nova en l'elaboració de la política juvenil del BNG, fixa el reconeixement mutu entre les dues organitzacions, com a referents en els seus respectius àmbits d'actuació, i assegura la presència de representants de Galiza Nova en els òrgans de direcció del BNG a tots nivells i en les seves diverses candidatures electorals.

La rellevància de Galiza Nova dins el BNG es veu reforçada per l'enorme suport popular que el

BNG té entre els joves gallecs. Ja fa uns quants anys que totes les enquestes d'opinió fetes a Galícia demostren que el BNG és l'opció política amb més recolzament entre els joves de 18 a 25 anys. El vot juvenil, el més avançat socialment i nacional en un país que encara arrossega les seqüeles d'una veritable colonització (emigració, analfabetisme, caciquisme, endarreriment econòmic...), representa un percentatge importantíssim dels vots que obté el BNG en totes les eleccions i explica en gran mesura el geomètric ascens electoral que experimenta en els darrers anys.

A aquest ascens electoral no és aliena Galiza Nova, que en només cinc anys d'existència ha esdevingut el referent polític de la joventut gallega compromesa socialment i nacional. A hores d'ara Galiza Nova és la única organització política juvenil gallega amb implantació a tot el territori nacional i és, a més, la màxima impulsora, pel seu propi tarannà i posició sociològica, del procés de construcció del moviment juvenil gallec compromès amb l'alliberament nacional de Galícia, conjuntament amb l'organització sindical *Mocidade Traballadora Galega* i l'universitària *Comités Abertos de Facultade*.

Bieito Lobeira (el segon per la dreta), a la cloenda de la 3a Assemblea Nacional de Galiza Nova, a Santiago de Compostel·la.

Entrevista a Bieito Lobeira

"Treballem per un país més digne"

Des de la 3a Assemblea Nacional, celebrada l'abril del 1992, Bieito Lobeira és el secretari general de Galiza Nova, l'organització germana de les JERC a Galícia.

★ A qui s'adreça el missatge de Galiza Nova?

Galícia compta amb una majoria social de classes populars (treballadores) i per tant, el nostre és un missatge bàsicament d'esquerres i d'alliberament nacional, adreçat a tota la joventut del nostre país.

★ Com afecta als joves la realitat econòmica de Galícia?

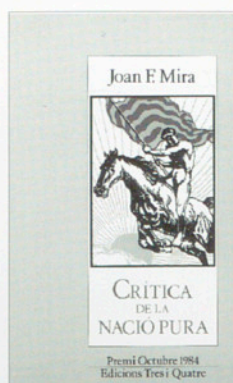
Els joves són els que pateixen un índex més alt d'atur (un 25%), però molt pitjor és el treball precari. Un 97% de les contractacions són de caràcter temporal. Això indica un alt grau de sobreexplotació juvenil i d'instabilitat laboral. D'altra banda, l'emigració, en aquests moments va de baixa, perquè a l'Europa solidària prefereixen una altra mà d'obra, que no és pas gallega, sinó filipina o algeriana, sigui dit sense cap tipus d'intenció racista. L'emigració, de qualsevol manera, no és una sortida a la crisi, ni als problemes de la joventut.

★ Perquè la joventut és el sector més conscient nacionalment a Galícia?

La generació nacionalista gallega dels anys 30 (*Partido Galeguista, Castelao, Boveda*) va ser reprimida durament, adubc eliminada físicament. La gent gran encara pateix el síndrome de guerra civil, a més d'un alt grau d'analfabetisme. Però, els joves hem nascut sense aquestes pors i treballem per un país més digne, sense vergonya de ser el que som: gallecs.

★ Quin futur polític vol Galiza Nova per a Galícia?

Nacionalment la consecució del dret d'autodeterminació per al nostre poble, el qual entenem com la independència. Socialment volem construir una societat solidària i justa on no hi hagi explotació, les dones no estiguin perseguides per la seva condició i els treballadors gaudeixin de condicions dignes. Això és concreta en el que podríem anomenar una democràcia popular.

Crítica de la nació pura
JOAN FRANCESC MIRA
Edicions
Tres i Quatre. 1984.

Ja fa nou anys, l'antropòleg valencià Joan Francesc Mira ens regalà un dels assaigs més lúcids, mai escrits sobre el fet nacional com a estudi crític dels tòpics que sempre ha arrossegat, i alhora una de les anàlisis més bones del fet nacional català i de la seva complexitat i diversitat. Trencà esquemes, obrí nous horitzons dins els nostres petits dogmes i ens començà a educar. Per desmitificar l'estat, cal primer desmitificar la nació.

Si algú es pensava que la nació era un objecte petit i rodonxó, perfecte i etern, que el llegeixi i s'ho faci mirar.

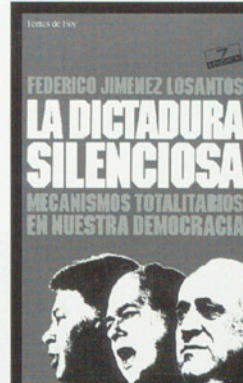
Pedagogia pura.

Triar no és traïr
EMILI BOIX
Edicions 62. 1993.

Aquest estudi sobre l'ús del català entre els joves de Barcelona i del seu cinturó és una mostra de la situació d'estancament, sinó de retrocés, en què es troba la nostra llengua. S'analitza la nul·la necessitat d'utilitzar el català com la causa que els joves, que majoritàriament coneixen ambdues llengües, es passin al castellà de forma habitual en les seves relacions. Això planteja un panorama present en el que la llibertat de triar la llengua no significa traïr la identitat del grup d'origen. Boix treu la son dels ulls als que encara creuen que la llengua avança per bon camí i dóna unes dades que cal conèixer.

Un crit d'alerta.

La dictadura silenciosa
FEDERICO JIMÉNEZ LOSANTOS
Ediciones
Temas de Hoy. 1993.

El pseudo-intel·lectual nacionalista espanyol auto-exiliat forçós d'una Catalunya on va deixar empremta lerrouxista amb el *Manifiesto de los 2300*, torna a la càrrega. Ara convertit en showman de les tertúlies radiofòniques madrilenyes encapçala la creuada de la denúncia del suposat genocidi del castellà a Catalunya. A base d'insults, manipulacions, tics franquistes i cinisme mesetari titlla l'independentisme de terrorisme consentit. Demagògia que busca sense èxit el conflicte lingüístic.

Ciència-ficció carpetovetònica.

Cançons RAIMON
Audiavis. 1993.

Joan Fuster qualificà ja fa anys a Raimon com a un "clàssic". Però malgrat aquest classicisme, per a les generacions crescudes després de la transició política, Raimon ha estat un gran desconegut, recentment descobert amb motiu de l'inoblidable concert celebrat el Sant Jordi d'enguany a Barcelona.

El disc en qüestió, que recull divuit de les seves millors cançons, és una excel·lent manera per tal de començar a conèixer l'univers poètic i musical del cantautor de Xàtiva. Per no perdre ni els orígens ni la identitat.

La veu de la terra.

Disc Dur
PAU RIBA
On the rocks. 1993.

Quan la meitat de nosaltres no havíem nascut i l'altra meitat no aixecàvem tres pams de terra, Pau Riba ja estava donant guerra fent rock i excitant als nostres pares i germans grans.

Ara, com au fènix que reneix de les seves cendres, torna la llegenda viva del rock català. I torna amb un nou disc amb cançons tan bones com de costum.

Oïdes cansades de grups massa verds i inexperts, aquí hi ha l'avi del rock per reivindicar allò que és seu i despotricar del sistema que l'ha mantingut en l'ostracisme durant quinze anys.

Geni i figura.

Los Singles
HOMBRES G
Warner Music. 1993.

Recull de nou anys d'adolescència pija mal portada, de quatre teenagers hispànics que s'han dedicat a fustigar el cor de les nenes frustradetes en el més pur estil "club de fans". Tot psicòleg infantil l'hauria d'escollar amb una samarreta Lacoste tot bevent una Fanta de taronja per poder copsar la magnitud d'aquesta tifa ensucrada. Xisclen les "boliclaos" histèriques tot recordant aquell estiu a la costa on van lligar per primer cop.

Snoopy està de dol.

ALTA TENSIÓ

és editada per la Secretaria
de Premsa, Publicacions i
Propaganda de les **Joventuts
d'Esquerra Republicana
de Catalunya**.

Villarroel, 45 entresol
08011 BARCELONA
Tel. 451 83 96
Fax 323 71 22

Directora: Tània Alaix

Redacció: David Anton, Josep
Maria Arauzo, David Minoves,
Francesc Poch, Camil Ros,
Josep Vall, Gabriel Vaquer

Correcció lingüística:
Marta Longares

Disseny gràfic: Josep Vall

Col·laboradors:
Daniel Condeminas,
Jordi Foz, Manel Puyal,
Jaume Sastre, Ferran Torrent

Tirada: 10.000 exemplars

Imprès en paper ecològic

Es permet la reproducció
total o parcial d'aquesta
publicació sempre i quan
se n'indiqui la procedència
i se'n faci arribar una còpia.

dipòsit legal B-9120-93

NÚMERO 2 ★ SETEMBRE 1993

DEBAT, INFORMACIÓ I REFLEXIÓ JUVENIL

Plec de descàrrec

Ferran Torrent

Un somni és un lloc imprecís, l'escapada momentània d'un present incert. En qualsevol cas, aquella vesprada d'hivern de 1992 maldava per situar-me en el lloc inconcret del passat mentre el meu germà llegia repantigat al sofà, prop de la xemeneia. Un degoteig lent en el sostre de la cuina advertia que al carrer plovia profusament. Els dies grisos de fred i pluja la casa recuperava la vellesa centenària d'una llarga, vulnerable existència. M'agradava la casa tot i mancar-li un estil definit. Les diferents reformes operades sobre espais originàriament rurals es barrejaven amb altres improvisats segons les conveniències de cada època. S'hi afegia, a més, el particular gust decoratiu del meu germà, críptic més que crític, que anteposava sovint el confort funcional a l'estètica prescindint del respecte a un conjunt que, si bé no era d'un alt valor arquitectònic, mereixia una certa gentilesa. Però això, ara, no tenia gaire importància: l'endemà enderrocàvem la casa i n'edificàvem una de nova.

Aquella vesprada de 1992 estàvem allí per complir el ritual de l'últim dia; passàvem en vetlla la nit fins a les vuit del matí, un homenatge que clouria el camió de la mudança i la tasca inflexible de la piqueta. Maleante i Mante, els dos gossos, i Patilla, el gat, estaven allotjats en el xalet en què residiríem mentre tinguéssim lloc les obres. Hi havia com un acord tàcit de no deixar-nos envair pels records. Així doncs, proveïrem la nevera —una històrica Kelvinator— de tota classe de marisc, carn, vi, cava i una llauna de caviar iraní. En les hores interminables de l'espera vaig tenir la temptació d'evocar en veu alta a fi d'estimular la nostàlgia del meu germà. Estic segur que fingia llegir, perquè de vegades tardava vint minuts a passar el full. Era una novel·la d'Estephén Zweig amb vint-i-cinc línies cada plana. Jo estava estirat en l'altre sofà, amb la mirada fixa en el foc de la xemeneia. De reüll observava com de tant en tant aclucava els ulls uns segons i somreia quasi imperceptiblement. No era un somriure satisfactori, no; ni menys encara conseqüència de la lectura de Zweig. Era un somriure trist, resignat. Tant ell com jo som dels qui amaguem els sentiments que ens manifesten sensibles, convençuts que no hi ha res més nociu que la pràctica pública de la feblesa.

Així que tots dos estàvem allà, serens en aparença i amb la reforçada presència, per si de cas, de "Muerte entre las flores", "La ley de la calle", "Barton Fink" i "Fat city", pel·lícules que ens atenuarien l'oci melangiós malgrat que ja les havíem vistes. Amb tot vaig decidir prendre apunts mentals amb la seguretat que temps després abocaria els records en un llibre, que és la manera de donar-los vida, per bé que la vida està feta de construccions i ensorraments i només queda la memòria —o la nostàlgia—, aquell substrat potser inútil però persistent que ens recorda dies inabastables.

Aquestes són les trenta primeres línies d'una novel·la autobiogràfica que serà publicada a finals de l'any 1994.